

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 6. 6. 2012
COM(2012) 271 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNE MU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Energia z obnoviteľných zdrojov: významný aktér na európskom trhu s energiou

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2012) 149 final}
{SWD(2012) 163 final}
{SWD(2012) 164 final}

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNŮV

Energia z obnoviteľných zdrojov: významný aktér na európskom trhu s energiou

(Text s významom pre EHP)

1. Úvod

Energia z obnoviteľných zdrojov nám umožňuje diverzifikovať dodávky energie. To zvyšuje našu bezpečnosť dodávok a zlepšuje európsku konkurencieschopnosť, pričom sa vytvárajú nové odvetvia, pracovné miesta, ekonomický rast a exportné príležitosti a súčasne sa znižujú emisie skleníkových plynov. Silný rast energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 by mohol vytvoriť viac ako 3 milióny pracovných miest¹ vrátane malých a stredných podnikov. Ak si Európa udrží vedúce postavenie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, zvýši sa aj naša celosvetová konkurencieschopnosť, pretože význam odvetvia „čistých technológií“ vo svete narastá. V roku 2007 si Európska únia stanovila ambiciózny cieľ dosiahnuť do roku 2020 20 % podiel energie z obnoviteľných zdrojov a 10 % podiel energie z obnoviteľných zdrojov v doprave a podporila tieto zámery celým radom podporných politík². Cieľ energie z obnoviteľných zdrojov je hlavným cieľom stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Tieto politiky prinášajú na začiatku roka 2012 prvé výsledky a EÚ je dnes na dobrej ceste k dosiahnutiu svojich cieľov³ (pozri kapitolu 1 pracovného dokumentu útvarov Komisie).

Hospodárska kríza však spôsobila, že investori v odvetví energetiky sa správajú opatrnejšie. Na európskych liberalizovaných trhoch s energiou rast energie z obnoviteľných zdrojov závisí od investícií súkromného odvetvia, ktoré zase závisia od stability politiky v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Investície do infraštruktúry, výroby a logistiky vyžadujú aj súvisiace investície - do skúšobných zariadení, výroby káblov, tovární a lodí na stavbu zariadení na výrobu morskej veternej energie. Popri dôslednom vykonávaní a presadzovaní smernice o energii z obnoviteľných zdrojov energie⁴ je potrebné mať jasno v dlhodobějších politikách, aby bolo možné zaistiť potrebné investície.

¹ Pozri pracovný dokument útvarov GR pre zamestnanosť „Využitie potenciálu zeleného rastu v oblasti zamestnanosti“ pripojený k balíku opatrení pre zamestnanosť, COM(2012) 173, s. 8, a dokument Ragwitz et al (2009), EmployRES, Fraunhofer ISI Germany et al. http://ec.europa.eu/energy/renewables/studies/doc/renewables/2009_employ_res_report.pdf. Ambicióznejšie ciele politiky energie z obnoviteľných zdrojov podnecujú investície a tým aj zamestnanosť vo výrobných technológiách vyžadujúcich značné vedomosti. V účinnej politike podpory energie z obnoviteľných zdrojov v absolútnom vyjadrení prevažujú kapitálovo náročné technológie, ako je fotovoltika a veterná energia na pevnine i mimo nej, solárna termálna energia a tepelné čerpadlá. Mnohé z týchto technológií sú najnáročnejšie na prácu v konštrukčnej fáze.

² Medzi ne patria administratívne reformy, pravidlá pre rozvodné siete a desaťročné národné akčné plány pre energiu z obnoviteľných zdrojov.

³ Podiel energie z obnoviteľných zdrojov sa v roku 2009 a 2010 výrazne zvýšil. EÚ svoj prvý predbežný cieľ na roky 2011/2012 dosiahla dokonca už v roku 2010.

⁴ Smernica 2009/28/ES.

Plán postupu v energetike do roku 2050⁵ vychádza z jednotného trhu s energiou⁶, vykonávania súboru opatrení pre energetickú infraštruktúru a cieľov v oblasti klímy uvedených v pláne prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050⁷. Bez ohľadu na výber scenára najväčší podiel dodávok energie v roku 2050 bude pochádzať z obnoviteľných zdrojov. Rýchly rast výroby energie z obnoviteľných zdrojov je voľba, ktorá sa rozhodne vyplatí. Aj napriek silnému rámcu do roku 2020 z plánu vyplýva, že bez ďalšej intervencie sa rast podielu energie z obnoviteľných zdrojov po roku 2020 spomalí v dôsledku vyšších nákladov a väčších prekážok v porovnaní s fosílnymi palivami. Včas stanovená jasná politika pre obdobie po roku 2020 sa stane skutočným prínosom pre investorov v priemysle a infraštruktúre, ako aj pre investorov priamo v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.

V súčasnom rámci je zmyslom smernice 2009/28/ES o energii z obnoviteľných zdrojov energie zabezpečiť dosiahnutie cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2020. Predpokladá, že plán na obdobie po roku 2020 bude pripravený v roku 2018. Zainteresované strany však už požadujú jasnú koncepciu vývoja politiky po roku 2020. Preto sa Komisia domnieva, že je dôležité začať s prípravami na obdobie po roku 2020 už teraz. **Toto oznámenie vysvetľuje, ako sa energia z obnoviteľných zdrojov postupne integruje do jednotného trhu. Obsahuje niektoré usmernenia týkajúce sa súčasného rámca do roku 2020 a načrtáva možnosti politiky na obdobie po roku 2020, aby bola zaistená kontinuita a stabilita, ktorá umožní, že výroba energie z obnoviteľných zdrojov v Európe bude pokračovať v raste do roku 2030 a aj neskôr. K oznámeniu je pripojený pracovný dokument útvarov Komisie a posúdenie vplyvu.**

2. INTEGRÁCIA ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV DO VNÚTORNÉHO TRHU

Na dosiahnutie 20 % cieľa sa v smernici o energii z obnoviteľných zdrojov energie⁸ stanovujú povinné národné ciele. Na splnenie týchto cieľov môžu členské štáty využívať schémy podpory a uplatňovať opatrenia na podporu spolupráce (články 3, 6 až 9). Európske odvetvie energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré je založené na národných akčných plánoch pre energiu z obnoviteľných zdrojov, systémoch podpory zavedených členskými štátmi a trvalom investovaní do výskumu a vývoja, sa vyvíja oveľa rýchlejšie, než sa predpokladalo v čase prípravy smernice. Výrobcovia energie z obnoviteľných zdrojov zaujímajú na trhu s energiou čoraz významnejšiu pozíciu.

Vývoj trhu a náklady

Výrazný rast na trhoch s energiou z obnoviteľných zdrojov naznačuje, že dochádza k významnému „dozrievaniu“ technológií. V priebehu piatich rokov do roku 2010 sa náklady na fotovoltický systém znížili v priemere o 48 % a modulárne náklady o 41 %. Odvetvie na základe rastu podporeného súčasnými vládnymi politikami podpory, reforiem a odstraňovania prekážok na trhu očakáva, že náklady budú ďalej klesať. Investičné náklady na výrobu energie z veterných zdrojov na pevnine klesli v rokoch 2008 až 2012 o 10 %. Fotovoltické systémy a výroba veternej energie na pevnine budú podľa očakávania do roku 2020 schopné konkurencie na niekoľkých trhoch. Dosiahnutie konkurencieschopnosti však vyžaduje

⁵ KOM(2011) 885/2.

⁶ Komisia pripravuje aj oznámenie o pokroku v realizácii jednotného trhu s energiou, ktoré má byť zverejnené neskôr v tomto roku.

⁷ KOM(2011) 112.

⁸ Smernica 2009/28/ES.

politický záväzok vytvorenia regulačných rámcov podporujúcich priemyselnú politiku, rozvoj technológií a odstraňovanie narušení trhu. Ďalšie technológie dozrievajú inými spôsobmi, ale všeobecne sa očakáva pokles aj ich kapitálových nákladov.

Je dôležité, aby sme aj naďalej využívali všetky dostupné nástroje na znižovanie nákladov a zaistili tak, aby sa technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov stali konkurencieschopnými a v konečnom dôsledku trhovo orientovanými. Politiky, ktoré obmedzujú investície do energie z obnoviteľných zdrojov, by mali byť revidované a predovšetkým by sa mali postupne zrušiť dotácie na fosílna palivá. Vzhľadom na to, že sa politiky v oblasti klímy a v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vzájomne dopĺňajú, je potrebný dobre fungujúci trh s uhlíkom spolu s náležite stanovenými daňami z energií, ktoré by mali poskytnúť investorom jasné a účinné stimuly na investovanie do nízkouhlíkových technológií a ich vývoja. Súčasne by sa energia z obnoviteľných zdrojov mala postupne integrovať do trhu s obmedzenou alebo žiadnou podporou a mala by v priebehu času prispievať k stabilite a bezpečnosti rozvodnej siete na rovnakej úrovni ako konvenčné zdroje elektrickej energie a pri konkurenčných cenách elektrickej energie. V dlhodobejšom horizonte je potrebné zabezpečiť rovnaké podmienky.

Zlepšenie schém podpory

Náklady na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov neurčujú iba veterné, slnečné a vodné zdroje alebo biomasa; náklady na projekt sú dané tiež administratívnymi nákladmi⁹ a kapitálovými nákladmi. Zložité povoľovacie postupy, chýbajúce jednotné kontaktné miesta, vytváranie registračných postupov, plánovacie postupy, ktoré môžu trvať mesiace či roky, a obavy zo zmien schém podpory so spätným účinkom zvyšujú riziká spojené s projektom (pozri kapitolu 2 pracovného dokumentu útvarov Komisie). Takéto vysoké riziká, najmä v krajinách s nepokojnými kapitálovými trhmi, vedú k veľmi vysokým kapitálovým nákladom, čo zvyšuje náklady na projekty v oblasti výroby a využívania energie z obnoviteľných zdrojov a ohrozuje ich konkurencieschopnosť. Jednoduché administratívne systémy, stabilné a spoľahlivé schémy podpory a ľahší prístup ku kapitálu (napr. prostredníctvom schém verejnej podpory) tak prispievajú ku konkurencieschopnosti energie z obnoviteľných zdrojov. V tejto súvislosti môžu zohrať významnú úlohu Európska investičná banka a národné verejné inštitúcie. V súčasnosti väčšina technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov využíva výhody národných schém podpory¹⁰, čo sa však týka len malej časti trhu s energiami: menej než tretina 19 % podielu elektrickej energie vyrobenej v EÚ z obnoviteľných zdrojov je chránená pred trhovými cenami. V odvetví dopravy môžu k splneniu 10 % cieľa v doprave prispieť všetky formy alternatívnych palív z obnoviteľných zdrojov energie, hoci vývoj spomaľujú vysoké ceny súvisiacich dopravných systémov a nedostatočná palivová infraštruktúra¹¹. Povinnosť primiešavania biopalív je bežná a biopalivá tvoria približne 4 % pohonných hmôt používaných v doprave. Dodávatelia palív v zásade prenášajú náklady na spotrebiteľov. V odvetví vykurovania a chladenia (v ktorom približne 13 % energie pochádza z obnoviteľných zdrojov), bola podpora pre niektoré vyspelé trhy a technológie (napr. solárne tepelné) zrušená.

⁹ Pozri Ecorys, 2008, Posúdenie nenákladových prekážok rozšírenia energie z obnoviteľných zdrojov (*Assessment of non-cost barriers to renewable energy*), správa TREN/D1/48 - 2008.

¹⁰ K výnimkám či čiastočným výnimkám patria vodné elektrárne, niektoré zdroje geotermálnej energie a biomasy, tepelné čerpadlá a solárne vykurovanie na niektorých trhoch.

¹¹ „Biela kniha – Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje“ KOM(2011) 144 v konečnom znení.

Vyspelé technológie pôsobiace na konkurenčných trhoch spolu s dobre fungujúcim trhom s uhlíkom by v konečnom dôsledku už nemali byť závislé od podpory. Vo všetkých členských štátoch dochádza k úpravám schém podpory (15 členských štátov dnes ponúka schémy podpory, ktoré vystavujú výrobcov trhovým cenám - pozri kapitolu 2 pracovného dokumentu útvarov Komisie). Tieto reformy schém podpory sú potrebné, aby bolo možné zabezpečiť ich efektívnosť z hľadiska nákladov. Čo najrýchlejší prechod k systémom, ktoré vystavujú výrobcov riziku trhových cien, podporuje technologickú konkurencieschopnosť. Je však možné, že pre novšie, menej vyspelé technológie budú naďalej potrebné niektoré formy podpory výskumu a vývoja a inej finančnej alebo administratívnej podpory. Preto budú možno niektoré nákladovo efektívne a dobre zacielené schémy podpory nevyhnutné aj po roku 2020. Dobrým príkladom takejto schémy podpory je „NER 300“, ktorá využíva výnosy z aukcií v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami na podporu predvádzania a včasného zavádzania inovatívnych technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.

Nedávne zmeny schém podpory v niektorých prípadoch boli spôsobené nečakane vysokým rastom, ktorý prudko zvýšil výdavky na energiu z obnoviteľných zdrojov, čo nie je z krátkodobého hľadiska udržateľné. V niektorých členských štátoch zmenám schém podpory chýbala transparentnosť, boli zavedené náhle a niekedy boli dokonca uložené so spätnou platnosťou alebo zaviedli moratórium. V prípade nových technológií a investícií ešte stále závislých od podpory takáto prax oslabuje dôveru investorov v odvetvie. Odlišné vnútroštátne schémy podpory založené na rôznych stimuloch môžu navyše vytvárať prekážky vstupu a brániť hospodárskym subjektom na trhu zavádzať cezhraničné modely obchodovania, a tým aj prípadne spomaľovať rozvoj podnikania. Tomuto riziku oslabenia jednotného trhu treba zabrániť a je nutné vyvinúť väčšie úsilie na zabezpečenie jednotného prístupu vo všetkých členských štátoch, odstránenie narušení trhu a dosiahnutie nákladovo efektívneho využívania obnoviteľných zdrojov energie. Na tieto účely **Komisia pripravuje usmernenia o najlepších postupoch a nadobudnutých skúsenostiach a prípadne aj usmernenia pre reformu schémy podpory s cieľom pomôcť zabezpečiť väčšiu súdržnosť vnútroštátnych prístupov a zabrániť fragmentácii vnútorného trhu.** Zásady tejto reformy sú uvedené v kapitolách 3 a 4 pripojeného pracovného dokumentu útvarov Komisie. Je potrebné stanoviť zásady pre schémy podpory, ktoré by minimalizovali narušenia trhu, vylúčili nadmerné kompenzácie a zaistili súdržnosť medzi členskými štátmi. Budú sa zaoberať transparentnosťou, predvídateľnosťou a potrebou stimulovať inovácie¹².

Podpora spolupráce a obchodu

V minulosti si členské štáty vyrábali energiu z *vlastných* obnoviteľných zdrojov, čo im pomáhalo znížiť ich emisie, obmedzovať dovoz fosílnych palív a vytvárať pracovné miesta na ich území. Avšak vytvorenie európskeho trhu s energiou a pretrvávajúce želanie znížiť náklady všade tam, kde je to možné, by mali priniesť rozšírenie obchodu so všetkými formami energie z obnoviteľných zdrojov. Na uľahčenie tohto vývoja sa smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov energie vytvorili mechanizmy spolupráce umožňujúce, aby energia vyrobená z obnoviteľných zdrojov v jednom členskom štáte bola započítaná do cieľa iného členského štátu (pozri kapitolu 4 pracovného dokumentu útvarov Komisie). Tieto mechanizmy zatiaľ aj napriek potenciálu ekonomického prínosu pre obe strany neboli v širšom meradle využívané¹³. Iba dva členské štáty¹⁴ uviedli, že použijú mechanizmy

¹² To bude vychádzať z návrhov obsiahnutých v dokumente KOM(2011) 31 a SEK(2001) 131.

¹³ Komisia vypočítala, že optimálny obchod s energiou z obnoviteľných zdrojov by mohol ušetriť až 8 miliárd eur ročne [SEK(2008) 85, zväzok II].

spolupráce na dosiahnutie svojich cieľov na rok 2020. Na „strane ponuky“ sa očakáva, že desať členských štátov¹⁵ bude mať „prebytok“, ktorý budú môcť poskytnúť ostatným členským štátom. Tento obraz by sa však mohol do roku 2020 zmeniť a Komisia bude situáciu naďalej pozorne sledovať.

K pripravovaným projektom, ktoré by mohli využiť mechanizmy spolupráce, patrí grécky projekt solárnej energie „Helios“, spoločné projekty alebo schémy podpory v Severnom mori a podobné iniciatívy v južnom Stredozemí a všeobecnejšie v oblasti európskej susedskej politiky. O týchto iniciatívach sa už rokuje s radom tretích krajín¹⁶. Spolupráca na vývoji solárnej energie pre domácu spotrebu i vývoz môže byť kľúčovým prvkom celkového programu pre podstatný rast v životaschopnom odvetví energie z obnoviteľných zdrojov a môže rozvinúť jeho potenciál pre hospodársky rast a zamestnanosť. V záujme ďalšieho rozvoja výroby energie z obnoviteľných zdrojov v susedných krajinách a v spolupráci s nimi Komisia:

a) uľahčí medzinárodnú spoluprácu v oblasti rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov tým, že umožní plne využívať mechanizmy spolupráce, ktoré by mohli prispieť k rozvoju energie z obnoviteľných zdrojov v južnom Stredozemí, a v súvislosti s posilňovaním politického dialógu medzi EÚ a južným Stredozemím o zmene klímy sa bude usilovať o mandát na rokovanie o dvojstranných/viacstranných dohodách umožňujúcich využívať kredity z projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v južnom Stredozemí;

b) navrhne osobitné opatrenia zamerané na podporu obchodu s elektrickou energiou z obnoviteľných zdrojov v rámci budúcej dohody s partnermi zo severnej Afriky, napríklad na základe osobitných mandátov na rokovanie, a uľahčí tak založenie energetického spoločenstva EÚ-južné Stredozemie;

c) navrhne rozšírenie rámca smernice 2009/28/ES na krajiny regiónu európskej susedskej politiky, a najmä na krajiny južného Stredozemia.

Na základe doterajších skúseností **Komisia pripraví usmernenia** na uľahčenie obchodu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov (pozri kapitoly 3 a 4 pracovného dokumentu útvarov Komisie), ktorými sa dosiahne zjednodušenie, tak aby sa po roku 2020 mechanizmy spolupráce stali jednoduchým prostriedkom obchodovania s energiou z obnoviteľných zdrojov v EÚ i mimo nej. Väčšia miera konvergenzie vrátane spoločných schém podpory by zabezpečila hospodárnejšie využívanie energie z obnoviteľných zdrojov a prístup kompatibilnejší s jednotným trhom.

Ďalší aspekt medzinárodného obchodu a energie z obnoviteľných zdrojov sa týka **obchodu s výrobkami a otvorenosti trhov**. Na relatívne novom globálnom trhu so zariadeniami pre energiu z obnoviteľných zdrojov existuje jasný dôkaz toho, že trh rastie a medzinárodná hospodárska súťaž má priaznivý účinok na inovácie a náklady. Okrem toho európsky

¹⁴ Luxembursko a Taliansko, to však nedávno uviedlo, že nakoniec možno nebude musieť tieto mechanizmy použiť.

¹⁵ BU, EE, DE, EL, LT, PO PL, SK, ES, SW.

¹⁶ Nórsko a Island prijímajú veľa európskych právnych predpisov, aby sa mohli zúčastňovať na činnostiach na tom istom trhu; Energetické spoločenstvo prijíma podobné opatrenia; Komisia spolupracuje so Švajčiarskom na zlepšení súdržnosti politiky a rozvojová pomoc EÚ, spolupráca a nadchádzajúce dohody o voľnom obchode slúžia na zlepšenie súdržnosti s krajinami susediacimi s Európou na Balkáne a v južnom Stredozemí.

priemysel na tomto globálnom trhu aj naďalej bojuje s konkurenciou a musí v tejto súťaži posilniť svoju pozíciu. Ako je vidieť na odvetví fotovoltiky, pridaná hodnota EÚ má vedúce postavenie a vytvára pracovné miesta a podnecuje rast¹⁷. Vzhľadom na prínosy rozširovania svetového obchodu je dôležité odstrániť prekážky obchodu, ako sú pravidlá týkajúce sa miestneho obsahu alebo čiastočné uzavretie trhov s verejným obstarávaním. Komisia bude preto naďalej podporovať spravodlivý a liberalizovaný obchod v odvetví energie z obnoviteľných zdrojov.

3. OTVORENIE TRHU S ELEKTRICKOU ENERGIOU A OBNOVITEĽNÉ ZDROJE

Odvetvie vykurovania a chladenia predstavuje veľmi lokálny trh, ktorý potrebuje miestne reformy a infraštruktúru. V odvetví dopravy dochádza na trhu s pohonnými hmotami, otvorením v celej Európe, k rastu podielu energie z obnoviteľných zdrojov, ktorý bude posilnený pripravovanými jasnými požiadavkami na označovanie palív. Odvetvie elektrickej energie však v súčasnosti prechádza premenou na jednotný európsky trh.

V reakcii na výzvu hláv štátov a predsedov vlád, aby bol do roku 2014 dobudovaný vnútorný trh s energiou v odvetví elektrickej energie, Komisia spolupracuje s regulačnými orgánmi a zainteresovanými stranami na harmonizácii pravidiel týkajúcich sa trhu a prevádzkovania sietí. To by spolu s implementáciou tretieho balíka malo otvoriť národné trhy a zvýšiť hospodársku súťaž, trhovú efektívnosť a možnosť výberu pre spotrebiteľov. Malo by to tiež uľahčiť vstup na trh a integráciu nových účastníkov vrátane malých a stredných podnikov a ďalších výrobcov energie z obnoviteľných zdrojov.

Pri vytváraní nových pravidiel je potrebné brať do úvahy meniaci sa charakter nášho odvetvia elektrickej energie na základe konkurenčného trhu s väčším počtom výrobcov elektrickej energie vrátane variabilnejšej výroby elektrickej energie z veternej a slnečnej energie. Zavedením týchto pravidiel sa zohľadnia špecifické črty nových foriem výroby, napríklad tým, že sa umožní obchodovanie bližšie reálnemu času a že sa odstránia zostávajúce prekážky brániace vytvoreniu skutočne integrovaného trhu, čo umožní výrobcovi energie z obnoviteľných zdrojov plnú účasť na skutočne konkurenčnom trhu s postupným prijímaním rovnakých povinností, aké majú konvenční výrobcovia, teda napríklad aj pokiaľ ide o vyrovnávanie.

Liberalizovaný trh s elektrickou energiou by mal tiež zabezpečiť hospodárskym subjektom dostatočnú návratnosť nákladov na pokrytie ich investícií do novej výroby v záujme zachovania primeranosti systému (zabezpečenie primeraných investícií zaručujúcich nepretržitú dodávku elektrickej energie). Na základe krátkodobých hraničných nákladov však veľkoobchodné ceny elektrickej energie môžu čeliť tlaku na zníženie v dôsledku nárastu veternej a solárnej energie (s takmer nulovými hraničnými nákladmi). Trh by mal byť schopný reagovať obmedzením ponuky, keď sú ceny nízke, a jej zvýšením, keď sú ceny vysoké. Je potrebné, aby zmeny v trhovách cenách podporovali **pružnosť**, vrátane zásobníkov, pružnej výroby a riadenia dopytu (keďže spotrebiteľia reagujú na meniacu sa cenovú štruktúru).

Niektoré členské štáty sa však obávajú, že investície do kapacít na výrobu elektrickej energie nebudú zodpovedajúce. Preto vyvinuli „**platby na capacity**“, pri ktorých vlády určujú

¹⁷ EPIA (EUPVSEC 2011) odhaduje, že napriek konkurencii 55 % pridanej hodnoty modulov a 70 % pridanej hodnoty fotovoltického systému vzniká v Európe.

požadované úrovne výrobných kapacít. Takýto prístup môže podporiť investície, zároveň však oddeľuje investičné rozhodnutia od signálov trhových cien. Okrem toho, ak je prístup nevhodne navrhnutý, mohol by zablokovat' riešenia zamerané na výrobu, ktoré bránia zavádzaniu nových foriem **pružnosti**. Súhrnná distribuovaná výroba, reakcia na dopyt a rozšírené vyrovnávacie oblasti by takisto boli oslabené. Viedlo by to tiež k segmentácii vnútroštátnych trhov a k ohrozeniu cezhraničného obchodu nevyhnutného na zabezpečenie účinného európskeho trhu s elektrickou energiou a na širšie zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov

Ak majú trhové opatrenia priniesť potrebné investície do pružnosti, je potrebné zabezpečiť, aby prostredníctvom rozšírenia vyrovnávacích trhov prilákali oveľa viac účastníkov, nových produktov a technológií. **Trhové opatrenia musia byť konzistentné s jednotným trhom a musia sa vyvíjať a zdokonaľovať v súlade s touto požiadavkou. To bude predmetom ďalšej diskusie a analýzy v nadchádzajúcom oznámení Komisie o vnútornom trhu s energiou.**

4. TRANSFORMÁCIA NAŠEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Balík pre energetickú infraštruktúru¹⁸ navrhovaný EÚ určuje 12 prioritných koridorov energetickej infraštruktúry, navrhuje zrýchlené postupy udeľovania povolení, pravidiel rozdelenia nákladov a prípadne poskytovania finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ v rámci Nástroja na prepojenie Európy (9,12 miliardy EUR na energiu na obdobie 2014 – 2020)¹⁹. Dôvodom nie je len potreba integrovať viac veternej a solárnej elektrickej energie (v súčasnosti tvoria 5 % dodávok elektrickej energie v EÚ), ale aj potreba vytvoriť integrovaný trh EÚ a nahradiť zastarané aktíva. Podľa odhadov uvedených v balíku pre energetickú infraštruktúru je len na nové vedenia na prenos elektrickej energie potrebné vyčleniť asi 100 miliárd EUR.

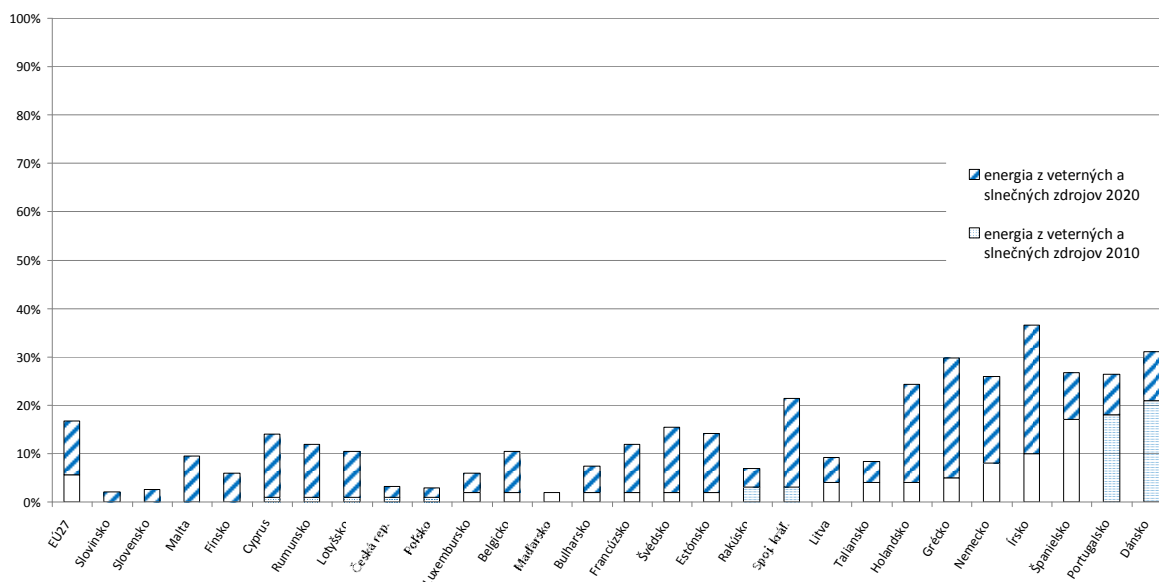
Balík pre energetickú infraštruktúru dopĺňajú smernice o **vnútornom trhu s energiou**²⁰, ktoré opatreniami pre lepšiu koordináciu plánovania, rozvoja a prevádzky infraštruktúry a na zavedenie inteligentných meracích zariadení položili základy pre integrovanú európsku energetickú infraštruktúru. Obe iniciatívy majú zásadný význam pre transformáciu nášho odvetvia elektrickej energie. Vytvorenie jednotného trhu, nové technológie, noví účastníci trhu, noví poskytovatelia doplnkových služieb - to všetko závisí od potreby novej infraštruktúry.

Podiel veternej a slnečnej energie na výrobe elektrickej energie. Zdroj: Eurostat 2010, národné plány na rok 2020.

¹⁸ KOM(2011) 658.

¹⁹ Potreby infraštruktúry ohľadom palív z obnoviteľných zdrojov energie v odvetví dopravy, pokiaľ ide o čerpace stanice alternatívnych pohonných hmôt, spoločné normy a politiky a v prípade elektromobilov zdokonalené systémy riadenia, sú podrobne analyzované v stratégii pre alternatívne palivá v bielej knihe o doprave z roku 2011 (Biela kniha Plán jednotného európskeho dopravného priestoru - vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje [KOM(2011) 144 v konečnom znení] a zaoberajú sa nimi revidované usmernenia pre sieť TEN-T [KOM(2011) 650].

²⁰ Smernica 2009/72/ES a smernica 2009/73/ES.

V 21 členských štátoch, ktoré vo svojej elektrizačnej sústave majú menej ako 5 % energie z variabilných obnoviteľných zdrojov, výroba energie z obnoviteľných zdrojov v súvislosti s obmedzeniami infraštruktúry nepôsobí žiadne alebo pôsobí len miestne problémy spojené s vyrovnaním. V šiestich členských štátoch s viac ako 5 % podielom veternej a solárnej energie už ale boli prijaté opatrenia s cieľom vytvoriť väčšiu pružnosť, a to dokonca aj v izolovaných sústavách, na zabezpečenie vyrovňovania a stability rozvodnej siete²¹. Riešenie problému uspokojovania budúcich potrieb infraštruktúry bude vo veľkej miere závisieť od našej schopnosti lepšie využívať obnoviteľné zdroje energie, rozvíjať infraštruktúru rozvodnej siete a spoločne nachádzať lepšie prevádzkové riešenia na jednotnom trhu.

Zvýšenie distribuovanej výroby (z obnoviteľných zdrojov) a reakcie na dopyt budú vyžadovať ďalšie investície do distribučných sietí, ktoré boli navrhnuté na prenos elektrickej energie konečným spotrebiteľom, nie sú však schopné pojať výrobu od malých producentov. Rozšírená distribuovaná výroba nahrádza elektrickú energiu poskytovanú z rozvodnej siete a zo spotrebiteľa robí zároveň aj výrobcu. Takže zatiaľ čo niektoré nové výrobné kapacity sú vzdialené od tradičných centier spotreby a vyžadujú modernizáciu prenosovej infraštruktúry (najmä v oblastiach, kde vyvolávajú problémy tzv. „kruhové toky“)²², významný objem distribuovanej výroby by mohol znížiť potrebu prenosovej infraštruktúry v iných oblastiach. Tretím spôsobom, ktorým infraštruktúra môže zmeniť systém, je vývoj inteligentných rozvodných sietí. Výrobcovia vrátane nových mikrovýrobcov, spotrebiteľia a prevádzkovatelia rozvodných sietí, tí všetci budú musieť byť schopní komunikovať v reálnom čase, aby bolo zabezpečené optimálne vyváženie dopytu a ponuky. To bude vyžadovať vypracovanie vhodných noriem, trhových a regulačných modelov. **Rozvoj infraštruktúry je naliehavou požiadavkou a rozhodujúcim faktorom úspechu jednotného trhu a integrácie energie z obnoviteľných zdrojov. Včasné prijatie legislatívnych návrhov balíka pre energetickú infraštruktúru má v tomto ohľade zásadný význam, najmä pre urýchlenie vybudovania novej infraštruktúry s cezhraničným dosahom. Komisia bude naďalej**

²¹ Pozri IEA 2011, „Využívanie variabilných obnoviteľných zdrojov energie: sprievodca problémami vyrovňovania (*Harnessing variable renewables: a guide to the balancing challenge*)“.

²² Ku „kruhovým tokom“ dochádza, keď elektrická energia v dôsledku nedostatočnej infraštruktúry prúdi neplánovaným smerom. Klasickým príkladom sú toky zo severného do južného Nemecka cez Poľsko alebo Benelux, ktoré sú výsledkom nezodpovedajúcej infraštruktúry medzi severom a juhom Nemecka.

spolupracovať s prevádzkovateľmi distribučných a prenosových sústav, regulačnými orgánmi, členskými štátmi a priemyslom tak, aby bol zaistený rýchlejší vývoj energetickej infraštruktúry a bolo tak možné dokončiť proces integrácie európskych sietí a trhov.

5. POSILNENIE POSTAVENIA SPOTREBITEĽOV

Umožnenie výberu spotrebiteľovi a konkurencieschopnosť v oblasti energií sa líšia naprieč odvetviami. V doprave existuje do určitej miery výber dodávateľa palív, zatiaľ však neexistuje trh EÚ pre alternatívne palivá. V odvetví vykurovania majú spotrebiteľia určitú nezávislosť, pretože môžu využívať solárne, termálne alebo miestne geotermálne zdroje energie. A zatiaľ čo trhy v odvetví zemného plynu aj elektrickej energie sa začali otvárať, obmedzená možnosť výberu dodávateľa a regulované ceny sú stále pomerne bežným javom. To všetko sa zmení, až sa úplne otvoria maloobchodné trhy a zväčší sa priestor pre nákup „zelenej elektrickej energie“.

Najväčšie výhody by mala priniesť kombinácia „inteligentného merania“ a mikrovýroby. Inteligentné merače spotrebiteľom ukážu v reálnom čase, koľko platia za elektrickú energiu, a pomôžu im znížiť spotrebu energie. To spolu s vývojom „inteligentných produktov“, ktoré môžu reagovať na cenové signály zasielané elektronicky, umožňuje spotrebiteľom meniť ich spotrebu tak, aby mohli využívať nízke ceny. Okrem toho môžu byť jednotlivé „reakcie na dopyt“ súhrnne využívané novými účastníkmi trhu na ponúkajúce výrazných úspor spotreby v čase, keď sú ceny vysoké. Ako je uvedené v sprievodnom posúdení vplyvu, toto „vyrovnávanie špičky“ môže vďaka zníženiu potreby výrobnnej kapacity v čase špičky priniesť veľké finančné úspory.

Zavedenie *mikrovýroby* prináša spotrebiteľom istý stupeň nezávislosti, čoho sme svedkami v odvetví vykurovania. Fotovoltická energia, veterná mikroenergia, energia z biomasy a geotermálna energia a systémy kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie môžu významne znížiť potrebu elektrickej energie z rozvodnej siete v domácnostiach, na úradoch a v priemyselných budovách. Tým, že sa spotrebiteľia stanú „spotrebiteľmi a zároveň výrobcami“, získajú tiež silnejší zmysel pre zodpovednosť a riadenie vlastného využívania energie. Tým sa zvýši pochopenie koncepcie energie z obnoviteľných zdrojov a priaznivý postoj verejnosti k tejto otázke²³. Nevýrazná odozva verejnosti na niektoré projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov bráni rozvoju alebo ho oneskoruje, a narúša tak ciele našich politík. Preto je posilnenie postavenia spotrebiteľov ako mikrovýrobcov a zlepšenie plánovacích a schvaľovacích postupov významným prostriedkom vedúcim k odstráneniu veľkých prekážok rozvoja výroby energie z obnoviteľných zdrojov.

6. STIMULÁCIA TECHNOLOGICKÝCH INOVÁCIÍ

Financovanie výskumu a vývoja má pre podporu technologických inovácií a technologického rozvoja i naďalej rozhodujúci význam. Prostriedky sú obmedzené a musia byť dobre zamerané na zodpovedajúcu fázu výskumu v predkonkurenčnom či priemyselnom štádiu alebo na použitie. Členské štáty vynaložili v posledných desiatich rokoch na výskum a vývoj v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov 4,5 miliardy EUR, zatiaľ čo EÚ poskytla 1,7

²³

Pozri Rebel, 2011, Opätovné zdieľanie: mechanizmy zdieľania výhod pri energii z obnoviteľných zdrojov (*Reshare: benefit sharing mechanisms in renewable energy*), www.reshare.nu.

miliardy EUR zo šiesteho a siedmeho rámcového programu a európskeho plánu na oživenie hospodárstva a vyčlenila 4,7 miliardy EUR z fondov politiky súdržnosti EÚ (na obdobie rokov 2007 – 2013). „Tlak“ takýchto opatrení doplnený „ťahom“ vyplývajúcim zo zavedenia na trh v súvislosti so schémami podpory alebo stanovením cien uhlíka priniesol významný pokrok, umožnil zdokonalenie niektorých kľúčových technológií (v oblasti veternej a solárnej energie) a prispel k dosiahnutiu dnešného 12 % podielu energie z obnoviteľných zdrojov. Tento prístup by sa mal ešte posilniť.

Iné technológie sú ešte nevyspelé a môžu potrebovať pomoc, aby energia z obnoviteľných zdrojov mohla v budúcnosti hrať svoju očakávanú rozšírenú úlohu. Plávajúce a iné hlbinné zariadenia na mori využívajúce energiu vetra, vln, prílivu a odlivu, niektoré biopalivá, pokrok v koncentrácii solárnej energie a nové využitie fotovoltiky, vývoj nových materiálov, technológie na akumuláciu elektrickej energie (vrátane batérií) – to všetko sú položky rozsiahleho zoznamu strategických energetických technológií, ktoré je potrebné rozvíjať (pozri kapitolu 6 pracovného dokumentu útvarov Komisie). Zdá sa, že v budúcnosti je vo výskume treba uprednostniť najmä technológie na získavanie energie z morí, akumuláciu energie, vyspelé materiály a výrobu zariadení pre technológie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.

Hlavným príspevkom EÚ k rozvoju kľúčových energetických technológií je strategický plán pre energetické technológie (SET)²⁴ a nadchádzajúci program pre výskum Horizont 2020. Komisia ďalej na obdobie rokov 2014 – 2020 navrhla výraznú koncentráciu úsilia v rámci politiky súdržnosti EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, ako aj intenzívne zameranie na výskum, vývoj a inovácie. K ďalším nástrojom patria príjmy z obchodovania s emisnými kvótami formou aukcií v rámci systému EÚ ETS. Vďaka takému koordinovanému prístupu k rozvoju technológií môže Európa aj naďalej stáť na čele rozvoja nových generácií technológií a výroby špičkových technológií. Existujúce opatrenia by mali prispieť k vývoju nových technológií pre energiu z obnoviteľných zdrojov, ktoré môžu zohrávať významnú úlohu v diverzifikácii nášho energetického mixu.

Právny rámec po roku 2020 by mal obsahovať lepšie uplatňovanie plánu SET doplnené o ciele opatrenia. Mal by stimulovať ďalšiu integráciu národných kapacít výskumu a inovácií a financovanie s rozdelením rizika a posilniť existujúcu priemyselnú a akademickú spoluprácu v oblasti inovácií energetických technológií. **Oznámenie Komisie o politike v oblasti energetických technológií, ktoré má byť zverejnené v roku 2013, určí v súlade s prioritami uvedenými v programe Horizont 2020 budúce potreby a úlohy výskumu a vývoja. Rozpracujú sa v ňom plány, ktoré Európe zabezpečia konkurencieschopnosť v rámci celosvetových snáh o ďalšie inovácie v širokom spektre technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, vrátane nových technológií, a preskúma ďalšie možnosti opatrení na podporu existujúcich technológií v rámci plánu SET.**

7. ZABEZPEČENIE UDRŽATELNOSTI ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV

Z analýzy Komisie vyplýva, že vyšší podiel energie z obnoviteľných zdrojov spolu s energetickou efektívnosťou v EÚ môže výrazne znížiť emisie skleníkových plynov a zlepšiť kvalitu ovzdušia²⁵. Navyše dobre riadené európske odvetvia lesného hospodárstva a

²⁴ „Investície do vývoja nízkouhlíkových technológií (Plán SET) – technologický plán“ SEK(2009) 1295; „Plán materiálov umožňujúcich nízkouhlíkové energetické technológie“ SEK(2011) 1609.

²⁵ Pozri kapitolu 5.2 posúdenia vplyvu k tomuto oznámeniu.

poľnohospodárstva budú mať prospech z nových príležitostí na trhu, ktoré prinesie rozvoj trhu s bioenergiou, spolu s ďalšími odvetviami celého biohospodárstva. Aj napriek týmto výhodám môže zvýšené využívanie obnoviteľných zdrojov vyvolať obavy o udržateľnosť, týkajúce sa výroby aj infraštruktúry, pokiaľ ide o priame či nepriame vplyvy na biodiverzitu a životné prostredie ako celok. To si vyžaduje osobitnú pozornosť a obozretnosť. Všeobecne platí, že tieto obavy riešia právne predpisy EÚ naprieč rôznymi oblasťami²⁶. V ostatných prípadoch vypracovala EÚ osobitné pravidlá pre energiu, najmä kritériá udržateľnosti pre biopalivá zavedené smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov energie a smernicou o kvalite palív. Komisia očakáva, že sa v blízkej budúcnosti bude zaoberať aj *nepriamymi* vplyvmi zmien vo využívaní pôdy. Zníženie emisií z odvetvia dopravy bude podporené prechodom na biopalivá s žiadnymi alebo len obmedzenými nepriamymi vplyvmi v súvislosti so zmenami vo využívaní pôdy.

Očakávané zvýšené využívanie biomasy po roku 2020 zvyšuje potrebu efektívnejšieho využívania súčasných zdrojov biomasy a zrýchlenia rastu produktivity v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve udržateľným spôsobom v EÚ i vo svete. Zároveň je dôležité prijať účinné globálne opatrenia na zníženie miery odlesňovania a degradácie lesov a pomôcť zaistiť dostupnosť biomasy za konkurenčné ceny. Toto sa bude riešiť v rámci vykonávania smernice o energii z obnoviteľných zdrojov energie a stratégie EÚ o biohospodárstve, navrhovanou reformou spoločnej poľnohospodárskej politiky, pripravovanou stratégiou EÚ v oblasti lesného hospodárstva a opatreniami EÚ týkajúcimi sa zmeny klímy a rozvoja spolupráce. Nárast spotreby biopalív v leteckej doprave a ťažkej nákladnej doprave na cestách (v ktorej sa využitie elektrickej energie nepovažuje za uskutočniteľné) ešte zvyšuje potrebu vyvinutia zlepšených biopalív. Ďalšie využívanie biomasy vo výrazných množstvách si však vyžaduje dodatočné opatrenia na zabezpečenie jej udržateľnosti. Z tohto dôvodu Komisia vyhodnotí účinnosť súčasných kritérií udržateľnosti do roku 2014, ako sa požaduje v smernici o energii z obnoviteľných zdrojov energie. **Komisia navyše v dohľadnom čase pripraví správy a návrhy v záujme ďalšieho rozvoja rámca EÚ pre udržateľnosť. Preskúma aj najvhodnejšie metódy využívania bioenergie po roku 2020 spôsobom, ktorý je konzistentný s ambíciami EÚ v oblasti energie a klímy do roku 2030, pričom plne zohľadní všetky environmentálne, sociálne a hospodárske hľadiská.**

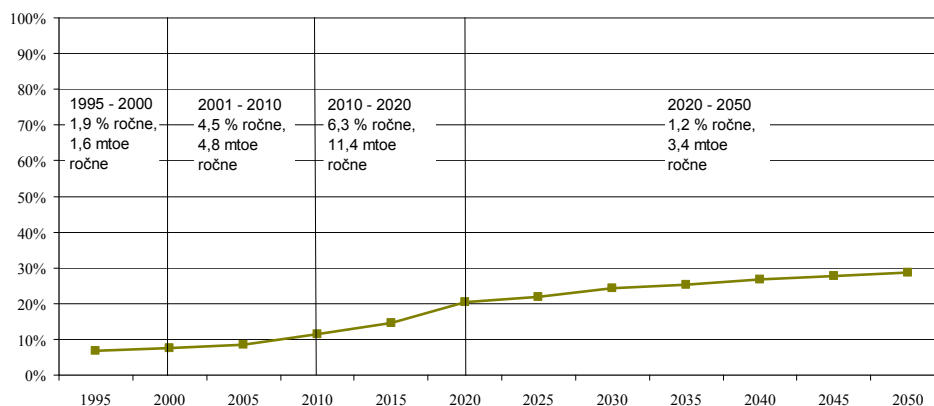
8. POLITIKA V OBLASTI ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV PO ROKU 2020

Zdá sa, že existujúci rámec pre energiu z obnoviteľných zdrojov, týkajúci sa právne záväzných cieľov, národných plánov, administratívnych reforiem, zjednodušenia, lepšieho rozvoja a plánovania infraštruktúry, funguje dobre. Podľa plánov členských štátov sa tempo rastu odvetví zvýši na 6,3 % ročne²⁷, čím sa posilní dôvera v budúcnosť európskeho odvetvia energie z obnoviteľných zdrojov.

Historický a predpokladaný vývoj nárastu energie z obnoviteľných zdrojov v EÚ (v % celkovej energie). Zdroj: Údaje Eurostatu a plánu do roku 2050 v rámci scenára nezmeneného stavu.

²⁶ Napríklad rozvoj vodnej a veternej energie musí byť v súlade so smernicami SEA (2001/42/ES), EIA (85/337/EHS), smernicou o biotopoch (92/43/EHS), vtákoch (79/409/EHS), rámcovou smernicou o vode (2000/60/ES) a stratégiou v oblasti biodiverzity [KOM(2011) 244], na prvky fotovoltickej energie sa budú vzťahovať pravidlá pre zneškodňovanie odpadu z elektronických zariadení a na riziká miestneho znečistenia ovzdušia z používania biomasy v domácnostiach sa vzťahujú emisné normy EÚ pre malé energetické zariadenia.

²⁷ Zvýšenie z 1,9 % a 4,5 % v rámci režimu predchádzajúcich orientačných cieľov.

Aj keď sa súčasný európsky právny rámec v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov dnes zdá účinný, jeho hlavný hnací moment – záväzné ciele – už roku 2020 nebude existovať. Predchádzajúce kapitoly sa zaoberajú otázkou, ako sa budú vyvíjať súčasné politické iniciatívy súvisiace s otvorením trhu, obchodom, rozvojom infraštruktúry, inštitucionálnymi a prevádzkovými reformami trhu a inováciami. **V rámci trhovej hospodárskej súťaže môže odvetvie energie z obnoviteľných zdrojov na európskom trhu s energiou hrať skutočne významnú úlohu.** Vytvorenie jednotného európskeho trhu je jadrom európskej prosperity a malo by byť hybnou silou zmien v európskom energetickom odvetví. Na otvorenom a konkurencieschopnom európskom trhu by odvetvie energie z obnoviteľných zdrojov, vytvorené v rámci existujúceho právneho rámca, malo byť schopné prosperovať.

Ak však súčasné politické iniciatívy nepostačia na dosiahnutie našich dlhodobých politických cieľov v oblasti energetiky a klímy, ako naznačuje plán do roku 2050, ročný rast energie z obnoviteľných zdrojov by prepadol zo 6 % na 1 %. Na zachovanie silného rastu energie z obnoviteľných zdrojov po roku 2020, čo je jednoznačne najlepšie riešenie, ku ktorému dospela analýza na obdobie do roku 2050, bude pre riešenie zostávajúcich nedostatkov na trhu alebo v infraštruktúre potrebný podporný politický rámec. Ako sa uvádza v pláne do roku 2050, zásadnou požiadavkou je zváženie možností stanovenia konkrétnych významných etáp do roku 2030. Sprievodné posúdenie vplyvu sa v kontexte začatia tohto procesu zaoberá tromi možnosťami politiky. Sú to možnosť eliminácie emisií uhlíka bez stanovenia cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá sa opiera o trh s uhlíkom a revidovaný systém ETS (smernica 2009/29/ES); pokračovanie súčasného režimu so záväznými cieľmi energie z obnoviteľných zdrojov, zníženia emisií a energetickej efektívnosti a lepšie a harmonizovanejšie riadenie celého nášho energetického odvetvia s cieľom EÚ pre energiu z obnoviteľných zdrojov.

Posúdenie vplyvu skúma, aké účinné sú rôzne možnosti riešenia viacerých cieľov. Je zrejmé, že konkrétne významné etapy pre energiu z obnoviteľných zdrojov na obdobie do roku 2030 môžu byť stanovené až po zvážení stavu politiky pre oblasť klímy po roku 2020, úrovne hospodárskej súťaže na trhoch s elektrickou energiou, vykurovaním a chladením a pohonnými hmotami v doprave a stupňa energetickej rozmanitosti a technologických inovácií, ktoré sa očakávajú do roku 2020.

9. ĎALŠIE KROKY

Na základe súčasnej situácie sú v mnohých oblastiach prijímané opatrenia na ďalšie zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe EÚ, posilnenie jednotného európskeho trhu s energiou, odstránenie trhových a regulačných prekážok, zlepšenie účinnosti schém podpory pre energiu z obnoviteľných zdrojov, urýchlenie vývoja energetickej infraštruktúry, väčšiu angažovanosť spotrebiteľov na trhoch s energiou a zabezpečenie udržateľnosti. Vo svojom ročnom prieskume rastu v roku 2012 Komisia už zdôraznila potenciál rastu širokého využitia energie z obnoviteľných zdrojov. Na túto myšlienku nadviazala vo svojich odporúčaníach pre jednotlivé krajiny prijatých 30. mája 2012. Komisia bude tiež pokračovať v obmedzovaní politík, ktoré bránia investíciám do obnoviteľných zdrojov energie, najmä v postupnom rušení dotácií na fosílna palivá, v podpore dobre fungujúceho trhu s uhlíkom a náležitom stanovovaní daní z energií. Otvoria sa tak nové možnosti, zvýši sa integrácia energie z obnoviteľných zdrojov do vnútorného trhu vďaka tomu, že výrobcovia budú vystavení trhovým cenám, t. j. prostredníctvom výmeny najlepších postupov týkajúcich sa reformy schém podpory. Uľahčí sa tým aj medzinárodná spolupráca v oblasti rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov, pretože bude možné plne využívať mechanizmy spolupráce, ktoré by mohli prispieť aj k rozvoju obnoviteľných zdrojov v južnom Stredozemí.

Na zabezpečenie realizácie všetkých týchto krokov Komisia na základe tohto oznámenia prijíma štyri hlavné opatrenia. Komisia bude:

- naďalej usilovať o dosiahnutie pokroku v integrácii energie z obnoviteľných zdrojov do vnútorného trhu s energiou a zaoberať sa trhovými stimulmi pre investície do výroby elektrickej energie
- pripravovať usmernenia obsahujúce najlepšie postupy a skúsenosti nadobudnuté v súvislosti so schémami podpory, ktoré umožnia väčšiu predvídateľnosť, nákladovú efektívnosť, zabránia preukázateľným nadmerným kompenzáciám a vytvoria väčšiu súdržnosť medzi členskými štátmi
- podporovať a usmerňovať väčšie využívanie mechanizmov spolupráce, ktoré umožnia členským štátom splniť svoje národné záväzné ciele vďaka možnosti obchodovania s energiou z obnoviteľných zdrojov, a znížiť tak svoje náklady
- zabezpečovať zlepšenie regulačného rámca pre spoluprácu v oblasti energetiky v Stredozemí s prihliadnutím na skutočnosť, že integrovaný regionálny trh v oblasti Maghrebu by uľahčil veľké investície v regióne a umožnil Európe dovážať ďalšiu elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov.

Bez ohľadu na to, akú podobu budú mať významné etapy pre energiu z obnoviteľných zdrojov na obdobie po roku 2020, musí sa v ich rámci zabezpečiť, aby sa energia z obnoviteľných zdrojov stala súčasťou európskeho trhu s energiou, s obmedzenou, ale v prípade potreby účinnou podporou a významným objemom obchodu. Musia tiež zabezpečiť, aby si Európa udržala svoje vedúce svetové postavenie vo výskume a priemysle. Jedine tak môžeme pokračovať v rozvoji našich obnoviteľných zdrojov energie nákladovo efektívnym, naozaj hospodárnym spôsobom a využiť s nimi spojené príležitosti v oblasti hospodárskej súťaže, hospodárskeho rastu a zamestnanosti. S týmto cieľom Komisia tiež vypracuje návrhy režimu politiky v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na obdobie po roku 2020.